

02.12.2014

POL-2014-14927

Valtiovarainministeriö
valtiovarainministerio@vm.fi

VM:n lausuntopyyntö VM033:00/2014

Hallituksen esitys laiksi arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta ym.

Viitekohdassa mainittuun valtiovarainministeriön lausuntopyyntöön koskien hallituksen esitystä laiksi arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta ym. Poliisihallitus lausuu seuraavaa. Poliisihallituksen lausunnossa arvioidaan esitystä poliisin perustehtävien eli rikosten ennalta estämisen, paljastamisen, selvittämisen ja syyteharkintaan saattamisen näkökulmasta.

Esityksen tarkoituksena on tehdä Euroopan unionin niin sanotun arvopaperikeskusasetuksen voimaantulosta johtuvat välttämättömät muutokset kansalliseen lainsäädäntöön. Yksi keskeisimmistä asetuksen tuomista muutoksista on se, että arvopaperin liikkeeseenlaskijalla on oikeus vapaasti valita käyttämänsä arvopaperikeskus.

Esityksessä ehdotetaan, että Suomessa käytetään kuitenkin asetuksessa jäsenvaltioille sallittua poikkeusta, jonka myötä suomalaisten sijoittajien suomalaiset osakeomistukset tulisi erotella yksilöllisesti kaikissa EU:n alueella toimivissa arvopaperikeskuksissa. Yksilöllisesti eroteltujen omaisuudenhoitotilien yleisöjulkisuus toteutettaisiin osakasluettelosta erillisillä luetteloilla arvopaperikeskuksessa. Suomalaisille sijoittajille ei olisi jatkossaakaan sallittua niin sanottu laarimainen hallintarekisteröinti, jossa yhdellä arvo-osuustilillä säilytetään useamman asiakkaan omistamia arvo-osuuksia.

Poliisihallituksen näkemyksen mukaan hallituksen esityksessä arvopaperien hallintajärjestelmän omistajatietojen reaaliaikaisessa tiedonsaannissa, mikä on tuloksellisen rikostorjunnan kannalta ensiarvoisen tärkeää, tapahtuu esityksen toteutuessa heikennyksiä nykyiseen käytäntöön verrattuna. EU:n arvopaperikeskusasetus merkitsee tietojen hajaantumista keskitettyä kansallisesta järjestelmästä useaan EU-alueen arvopaperikeskuksen järjestelmään, vaikka esityksessä ehdotetaan käytettäväksi asetuksen poikkeussääntöä yksilöllisestä asiakaserottelusta. Yksilöllisen asiakaserottelun vaatimuksella ei siten voida estää suomalaisten omistusta koskevien tietojen hajaantumista eri arvopaperikeskusten välille.

Poliisijallitus katsoo ja pitää tärkeänä ehdotuksen sisältämää Finanssivalvonnan tehtävien lisäämisestä siten, että se ylläpitäisi arvopaperien säilytyspalveluja Suomessa tarjoavista sijoituspalveluyrityksistä, luottolaitoksista ja arvopaperikeskuksista aiempaa kattavampaa julkista rekisteriä.

Poliisihallituksen mielestä on välttämätöntä, että nyt esitetyn sääntelyn yhteydessä osakeomistuksiin liittyvät reaaliaikainen tietojen saanti ja tietojen vaihto toteutetaan EU:n laajuisesti eri toimijoiden ja viranomaisten välillä. Myös riittävästä yleisöjulkisuudesta, joka osaltaan tukee viranomaisten suorittamaa rikollisuuden ja harmaan talouden torjuntaa, on huolehdittava.

Poliisijohtaja

Seppo Kolehmainen

Poliisitarkastaja

Tarmo Lamminaho

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu Aspo-asianhallintajärjestelmässä. Poliisihallitus 02.12.2014 klo 10.02. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Tiedoksi

Poliisiylijohtaja Mikko Paatero